

В УКРАЇНІ ВІДНОВЛЮЄТЬСЯ ОУН

Київ (ПСУ). — Одна з опозиційних організацій, що діє у Києві та в західній Україні, оголосила себе крайовою частиною ОУН.

Ухвалено статут та політичну декларацію, яка проголошує основною метою організації українську самостійну соборну державу, що має базуватися на правно-державних Актах 22-го січня 1918 та 1919 років. Згідно з декларацією, за духовну підвалину нації має стати

Церква Христова УАПЦ та УКЦ. Організація не визнає сучасного уряду СРСР, вважаючи його накиненим Моисею.

У розмові з представниками ОУН лідери нової організації заявили, що готові співпрацювати з усіма українськими політичними формациями, як в Україні, так і поза її межами, які виступають за її самостійність та незалежність.

Л. Костенко і М. Богачевська-Хомяк отримали нагороди Антоновичів

Вашингтон. — Фондація Омеляна і Тетяни Антоновичів повідомляє, що на рекомендацію журі літературних і наукових нагород Фондації, літературну нагороду Антоновичів на 1989 рік надається Лінії Костенко за книгу поезій "Сад нетанучих скульптур" і наукову нагороду Марти Богачевської-Хомяк за працю "Feminists Despite Them".

Журі дев'ятого скликання складалось з таких осіб: Роман Шпорлюк (голова), Іван Фізер, Богдан Рубчак і Ярослав Пеленський.

Урочисте вручення премій відбудеться в неділю, 25-го березня, о год. 4-й по полудні в Джорджтаунському університеті у Вашингтоні.

Л. Пастушок обрана президентом електричної фірми „Граніт“

Леванон, Нью Гемпшир. — Велика електрична фірма „Граніт“, яка обслуговує в Нью Гемпширі 33,000 домогосподарств, що з 31-го січня об'єднана з президентом перебрала Лідія Пастушок, яка буде рівночасно заступником президента фірми високої напруги Нової Англії. Ця фірма продає електрику для фірми „Граніт“ і споріднених із нею фірм у стейті Ровд Айленд і Массачусеттс.

Л. Пастушок

Л. Пастушок, крім ведення фірми „Граніт“, буде керувати також 14-ма водноелектричними станціями на бережжях ріки Коннектикут і Дірфілд. Перед призначенням на цей високий пост Л. Пастушок, була директором планування у фірмі Нью Повер і Сервіс. Розпочала вона працювати в цій діяльності у 1981 році, після того, як була вже головним аналітиком економіки і довідки в Новій Англії і стейті Массачусеттс.

Л. Пастушок закінчила з відзнакою університет Кларк і здобула ступінь

магістра із планування в Гарвардському університеті. Л. Пастушок є дочкою головного радного УНС Василя Пастушка. Вона та її чоловік Бранс Монагн живуть в Ньютон, Масс.

Дітройтська газета написала про УКЦеркву в Україні

Воррен, Миш. (в. л-ць). — Газета „Воррен Вікі“ з 27-го грудня 1989 року помістила обширний репортаж свого кореспондента Кенне та Баррі про Українську Католицьку Церкву в Україні, побудований на підставі розмови з о. протоігуменом Василем Косином та о. протоігуменом Стефаном Америком Бернхардом Панчуком, ЧСВВ, з нагоди Різдва Христового.

Отець Х. Войтина, ЧСВВ.

Згаданий кореспондент пише, що під час Різдва свята, особливо в цьому році, українці-католики в діаспорі об'єднують наші наміри відновити свою Церкву в Україні. Існує іскра надії, що українці на Батьківщині знову зберуться у своїх церквах в час святкування Різдва Христового.

Президент Свободного Союзу Михайло Горбачов, — пише Баррі, — заявив під час відвідин у Ватикані Папі Іванові Павлові II, що парафія в Західній Україні можуть вільно реєструватися у своєму віросповіданні. Згідно з опінією о. протоігумена Б. Панчука, ЧСВВ, право реєстрації є кроком вперед до легалізації Української Католицької, а може також Української Автокефальної Православної Церкви.

Українські церкви в Дітройті, заявив кореспондент о. Б. Панчук, сконцентрували тепер свою увагу на

збірці грошей, біблій, молитовників та інших церковних трезників, яких або цілком немає в Україні, або вони є в дуже обмеженій кількості. Досі тільки мала частина біблій й інших релігійної літератури продається в Україні і до Свободного Союзу взагалі. Тепер „ми вислаємо більшу кількість цього матеріалу в Україну через Польщу“, — заявив отець протоігумен. Українці втратили майже весь релігійний книжковий дорібок після Другої світової війни коли були знищені не тільки книжки, але також вівчарки, щоб таким способом припинити знищення Церков. Частина священників, монахів і монахинь та вірних, створили катакомбну Церкву.

ПОМЕР ВЛАДИКА В. ДІДОВИЧ

Бавнд Брук, Н. Дж. (Митрополіт Канцелярія). — В суботу, 20-го січня, після тяжкої недуги на 66-му році життя, упокоївся у Бозі св. п. Архієпископ Володимир Дідович, правлячий архієрей Австралійсько-Новозеландської Епархії Української Автокефальної Православної Церкви.

Владика В. Дідович.

Похоронні відправи розпочнуться в Мюнхені, Західна Німеччина в суботу 27-го і в неділю 28-го січня, після чого домовина з тлінними останками покійного буде перевезена літаком до ЗСА для поховання спочилого на православному українському цвинтарі св. ап. Андрія Первозваного при церкві-пам'ятнику, збудованій на молитовний спогад мучеників і страдників українського народу.

Порядок церковних відправ: п'ятниця, 2-го лютого, год. 7-ма вечора — Соборна Архієпископська Панахида в церкві-пам'ятнику; субота, 3-го лютого, год. 9-та ранку — Соборна Архієпископська Свята Літургія, св. Литія і поховання покійного Владика на цвинтарі церкви-пам'ятника.

Після поховання традиційні спільні поминки відбудуться в Домі Української Культури.

срейська Свята Літургія, св. Литія і поховання покійного Владика на цвинтарі церкви-пам'ятника.

Відправили Різдвяний Молебень біля св. Софії в Києві

Київ (УГС). — У неділю, 7-го січня, на території Софійського собору відбувся Різдвяний Молебень, який організувала громада УАПЦ.

Молебень зібрав до 5,000 людей. Служили священники з Києва та Львова. Після закінчення Богослужби було зачитано різдвяне послання первоієрарха УАПЦ в Україні, Архієпископа Іоанна.

Священники виголошували до людей проповіді. Потім співали колядки.

Незважаючи на те, що місцева влада не дала дозволу на проведення Молебня, міліція обмежилася попередженням.

„Веселка“ була на

виставці у Львові

Нью Йорк (В. Барагура). — З нагоди проголошеного в ЗСА Руху Юного Читача відбулося 27-го жовтня 1989 року відкриття пересувної виставки американських дитячих видань у Львові, Вільносії й Сревані. Виставка у Львові була заплянована в Будинку Архітектора (к. Порохова башта), але через технічно-структуральні перешкоди прийшлося перенести її до Будинку Якости.

— дайте нам крила“. Під таким самим заголовком у львівській газеті „Вільна Україна“ появилася стаття репортерки Г. Доманської. Вона пише, між іншим: „Організаторами виставки є Інформаційне агентство ЗСА, Державний пресовий комітет СРСР та Державний комітет видань УССР. В обмін по Америці мандує виставка дитячих видань Радянського Союзу, яка показується в Гостині, Атланті й Сан Франціско. В урочистій церемонії відкриття взяли участь — аташе справ культури посольства ЗСА Віктор Якович, другий секретар посольства ЗСА Сузанне Робінсон, керівник делегації Інформаційного агентства ЗСА Ілай Флем, члени делегації — Петро Федінський (українець), Віктор Вартьян, Джоан Аверголд, представники організаторів виставки з радянського боку, а також працівники деяких республіканських видавництв, громадськість та юні читачі. У вступному слові голова виконавчого комітету львівської Мської ради народних депутатів Б.Д. Котик наголосив, що час настільки стрімкий, що все частіше відбуваються такі події в стилі нового мислення, де мораль, культура стоять над політикою. На думку В. Яковича мета проведення виставки — дати можливість радянським дітям дізнатися, що (Закінчення на стор. 3)

Виставка проходила під гаслом „Дайте нам книжку

— дайте нам крила“.

Під таким самим заголовком у львівській газеті „Вільна Україна“ появилася стаття репортерки Г. Доманської. Вона пише, між іншим: „Організаторами виставки є Інформаційне агентство ЗСА, Державний пресовий комітет СРСР та Державний комітет видань УССР. В обмін по Америці мандує виставка дитячих видань Радянського Союзу, яка показується в Гостині, Атланті й Сан Франціско. В урочистій церемонії відкриття взяли участь — аташе справ культури посольства ЗСА Віктор Якович, другий секретар посольства ЗСА Сузанне Робінсон, керівник делегації Інформаційного агентства ЗСА Ілай Флем, члени делегації — Петро Федінський (українець), Віктор Вартьян, Джоан Аверголд, представники організаторів виставки з радянського боку, а також працівники деяких республіканських видавництв, громадськість та юні читачі. У вступному слові голова виконавчого комітету львівської Мської ради народних депутатів Б.Д. Котик наголосив, що час настільки стрімкий, що все частіше відбуваються такі події в стилі нового мислення, де мораль, культура стоять над політикою. На думку В. Яковича мета проведення виставки — дати можливість радянським дітям дізнатися, що (Закінчення на стор. 3)

продовжували плекати свою віру і пов'язаність з Апостольським Престолом; інші пішли тимчасово, переважно під тиском режиму, до Російської Православної Церкви. Також парох церкви св. Йосафата у Воррені о. Христос Войтина, ЧСВВ, висловив задоволення, що його парафіяни радо жертвують на шль висили біблій й інших літератури в Україну. Парох підкреслює, що окупанти — царська Росія, Польща, а пізніше Советський Союз поневолювали Україну, перетворили її в бездержавну націю.

Обидва, о. протоігумен Б. Панчук і парох Х.Войтина, згадали також про націоналістичні настрої в Україні, про занепад української мови, зумисну русифікацію, про значення легалізації своєї Церкви, рятівництва дітей від наслідків чорнобильської катастрофи, збірку матеріалу для церковних хорів (магнітофонних стрічок і нот).

Духовники звернули увагу на важливість рішення М. Горбачова, бо релігія привертає людям їхню честь і змінює стиль їхнього життя в загальному. „Тепер ми чекаємо на дальші полегші і віддання церковного майна в руки їх власників“, надіючись, що діла говоритимуть самі за себе. В цьому самому числі згадана газета помістила опис Святого Вечора в Україні, ілюструючи обидві інформації двома фотографіями.

Л. ВАЛЕНСА НАСТОЮЄ НА ВИВЕДЕННІ СОВЕТСЬКИХ ВІЙСЬК З ПОЛЬЩІ

Гданськ, Польща. — Як повідомляє кореспондент агентства Асошіейтед Пресс, у четвер, 18-го січня, посол СРСР у Польщі Володимир Боровіков відвідав гданську головну квартиру „Солідарності“ і зустрівся з Лехом Валенсою. Посол передав Валенсі офіційне запрошення відвідати Советський Союз.

Також Мадярица хоче щоб совети забрали свої війська до кінця року. Під час розмови з Боровіковим Валенса заявив гостеві, що все советське військо повинно залишити територію Польщі до кінця цього року. „Ви вже давно повинні були це зробити“, — сказав Валенса. — Ситуація може загостритися, і тоді людей не стримати... Виведення війська повинно відбуватися з нашої ініціативи. Ми не хочемо, щоб ця справа погіршувала відносини між нашими країнами. Ви представляєте імперію, і ми усвідомлюємо, що розмахувати шаблями перед обличчям імперії було б нерозумно...“

В. Боровіков визнав, що збереження великих військових частин можна назвати анахронізмом, однак додав, що в політиці треба виходити з реальностей, однією з яких є існування

Варшавського Пакту. Посол СРСР у Польщі Валенса виступив з підтримкою процесу зміцнення довіри і поваги між двома народами. „Я хотів би, щоб ви більш рішуче виступили проти всяких антисовєтських дій“, — сказав Боровіков. „Я хотів би поступити таким чином, — відповів Валенса, — але спочатку ми повинні створити необхідний фон“. Лідер „Солідарності“ мав на увазі перебування советського війська в Польщі і не до кінця вирішені проблеми минулого: в першу чергу розстріл полонених польських офіцерів у Катинському лісі частинами НКВД.

Боровіков нічого не мав проти і заявив, що Москва „підтримує польський уряд, який прийшов до влади демократичним шляхом“. Амбасадор навіть висловив надію, що польсько-советські стосунки надалі будуть будуватися не на піску, а на міцній основі.

Остаточна дата відвідання Валенсою Советського Союзу ще не узгоджена. Формально Боровіков передав запрошення від Високопозної центральної ради професійних спілок, однак не виключено, що Валенсу прийме Михайл Горбачов.

„Посилка з Америки“

Київ. — Під таким заголовком газета „Молоде Україна“, орган Центрального Комітету ЛКСМ, надрукувала листа Марти Чоловської з Калуша, Івано-Франківської області, під рубрикою „Терпець урвався“.

М. Чоловська пише: „Ніколи не зверталося до вашої газети, але нині, як-то кажуть, терпець урвався. І найгірше — не знаю, де шукати допомоги. Так сталося, що моя рідня живе в Америці. Я ж залишилася без чоловіка, який трагічно загинув, сама виховую дітей. Родичі мене жаліють, пакують мені посилки. Звісно, нічого їм задрма не дається, все вони купують у тамтешніх магазинах. До збори, я оплачую митні збори. І мені просто сором

но їм написати, що ті посилки надходять переполовинені. Зверталася на пошту, мені відказували, що перевернуть ті пакунки ще в Одесі, куди вони надходять через море. Напевне, там, на митниці шукають наркотики чи заборонені для ввезення речі, можливо, зброю. Але ж чи схожі на це ті товари, які пакують мої родичі! Чому ж тоді навіяли в посилці речі не збігаються із вкладеним описом! Інколи хороші речі замінюють поганими, що й іншого мені неприємно. Прикро, що винних знайти практично неможливо — та й хто цим займатиметься. Ось і відбреду своїм родичам: у нас усе в порядку, дякую гетьно, ваші дарунки носимо та ніяк не зносимо!“

У СВІТІ

В АВСТРАЛІЇ, ЗОКРЕМА У Перті, столиці західної частини країни, населення пережило черговий землетрус легкого розміру, бо тільки 5,5 балів за шкалою Ріхтера. Жертв у людях не було, а матеріальні збитки були дуже мінімальні, можливо тому, що епіцентр землетрусу знаходився далеко від заселених частин країни. Австралійські джерела повідомляють, що це вже другий землетрус в Австралії на протязі одного місяця і тому населення попадає в паніку. Перший був 28-го грудня минулого року і тоді загинуло 12 осіб міста Ньюкасл. Місто було у великій мірі пошкоджене і відбудова коштуватиме мільйони доларів.

НАПЕРЕДНІ ПАРЛЯМЕНТАРНИХ виборів, у яких перший раз братимуть участь також некоммуністичні партії югославської федерації, партійні керівники Словенії зажадали реформи Комуністичної партії, яка, на їх думку, повинна перетворитися на Союз комуністів Югославії на коаліцію регіональних компартій. Пресове агентство Югославії ТАНОГ повідомило, що ЦК компартії Словенії пропонує радикально змінити традиційно-центрально-владу систему партійного апарату і надати більш повноважень для республік. Пропозиція комуністів Словенії передбачає також звільнення усіх політичних в'язнів, припинення судових справ проти запідозрених осіб у політичній діяльності і зміни закону, який від тепер гарантував би права людини для усіх громадян Югославії.

АРХІЄПІСКОП АНГЛІКАНСЬКОЇ Церкви Роберт Ранс повідомив кореспондентів, що уряд Етіопії дав дозвіл для церковних і харитативних організацій на довіз харчів і медикаментів до загрозеної голодом північної частини у якій ще й досі діють антирежимні партизани. Західні кореспонденти повідомляють, що у провінції Тігре населення вмирає з голоду тільки тому, що уряд Етіопії не давав досі згоди харитативним установам забезпечити провінцію харчовими продуктами, коштами і медикаментами. Із загальної кількості п'ять мільйонів населення у провінції, два мільйони охоплені голодом і велика частина з них може померти голодною смертю.

ПРЕДСТАВНИКИ МІНІСТЕРСТВА оборони СРСР повідомили, що Советський Союз відтягне усі свої джетові літаки і 16 бомбовиків типу Ту-16 з в'єтнамської бази в Кам Ран Бей. Офіційні речники Пентагону заявили, що поки що немає жодних познак, які підтверджували б заяву советського міністерства, а крім того, сама база залишилася чинна і її не збирається ліквідувати, ані Москва, ані Ганой. Згадану базу побудували американці під час війни у В'єтнамі, а Советський Союз перебрав її після виведення американських вояків з тієї країни в 1975 році

КЕРІВНИКИ АЗЕРБАЙДЖАНУ ДОМАГАЮТЬСЯ ВИВЕДЕННЯ ВІЙСЬКА З БАКУ

Москва. — Верховна Рада Азербайджанської ССР прийняла одностайно резолюцію з категоричною вимогою, щоб центральний уряд в Москві наказав негайно вивести усі советські війська і спеціальні відділи КГБ з Баку і західної частини республіки, погрожуючи виходом із Союзу, якщо вимога не буде вивірена.

Засоби масової інформації повідомляють з Москви, на підставі советських джерел і телефонічних розмов з представниками Народного Руху Азербайджану, що дискусія над цією справою велася цілу ніч з неділі на понеділок, 22-го січня, з участю представників Руху. Може тому, — кажуть деякі західні політичні спостерігачі, — жодний член Верховної Ради Азербайджанської ССР не мав відваги голосувати проти резолюції, чи стриматись від голосування. Виявляється, пише в газеті „Нью Йорк Таймс“ кореспондент Білл Келлер, що Народний Фронт Азербайджану з головною політичною силою в республіці, з яким починають рахуватися також кремлівські керівники.

Президент СРСР і генеральний секретар ЦК КПСР Михайл Горбачов, який, даючи в суботу, 20-го січня, наказ для армії штурмувати Баку, називав речників Народного Руху Азербайджану „екстремістами“, тепер каже, що проблему на завазказі можна буде розв'язати тільки шляхом переговорів. Також коментатор советської телевізійної передачі „Время“, обговорюючи думки М. Горбачова, признався, що нарід в Азербайджані повністю підтримує Народний Фронт і закінчив висновком, що може це дійсно найкращий час „сісти з ними за круглий стіл для переговорів“.

Напруга в Баку між місцевим населенням і советськими вояками триває далі. Профспілки готують генеральним страйком, а це означає, що припинять працю також робітники на нафтеріях нафти. Покищо азербайджанці ховали своїх героїв, забитих советськими вояками, в більшості із спеціальних частин КГБ, або розтороженими танками та панцерними вантажівками під час зайняття Баку військовими частинами. Советські засоби масової інформації, а зокрема ТАСС, подають про 50 забитих, але азербайджанські джерела говорять про 600 забитих і понад 2,000 поранених. Джерела Народного Фронтунатомість говорять про тисячі забитих і поранених.

В Баку, а також в Москві продовжуються 24-годинні демонстрації із засудом горбачовської мілітаристської політики та називають М. Горбачова вбивцею за те, що він погодився підписати декрет про висилку війська і відділів КГБ до Азербайджану. Горбачов оправдується і каже, що висилка війська була konieczною для того, щоб перешкодити виходу громадянської війни між Азербайджаном і Вірменією.

Досі Москва не зайняла ще становища до вимог Верховної Ради Азербайджанської ССР про виведення війська, але центральне керівництво в Москві не виключає компромісу в майбутньому. Найбільше турбує Москву факт, що Народний Фронт мобілізує парамілітарні частини, озброєно і отриманою з Ірану зброєю і військовим вишколом для довшої боротьби. Можливо тому М. Горбачов виступив із заявою, що хто хоче відокремлюватися при допомозі зброї, зустрітись зі спротивом міністерства оборони СРСР, тобто з танками і катєбітськими вбивцями.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ проголосив у четвер, 18-го січня, що ЗСА не збирається фінансувати будівництво нових житлових поселень на західному березі ріки Йордан і в смугі Гази. Пресовий секретар Державного департаменту Маргарет Татвайлер заявила: „Ми не думаємо, що будівництво поселень на окупованих територіях сприятиме справі миру“. Такою була реакція ЗСА на недавню заяву прем'єр-міністра Ізраїля Іцхака Шаміра про можливість поселення емігрантів і Советського Союзу на західному березі Йордану та в смугі Гази. Шамір просив додаткової фінансової допомоги на цю програму від Америки. Влада ЗСА неодноразово підкреслювала, що вона проти творення нових поселень та використання для цього допомоги, отриманої від ЗСА. Починаючи від 1967 року, коли Ізраїль переміг у „Шестиденній війні“, на окупованих територіях мешкає понад 70,000 житлових поселенців, кількість яких має зрости вдвічі та навіть втричі за рахунок новоприбулих з Советського Союзу.

В ЧЕТВЕР, 18-ГО СІЧНЯ, був арештований посадики столиці ЗСА, Вашингтону, Меріон Беррі, мод. який протягом кількох років заперечував свою причетність до наркотиків. Цього разу його затримали агенти ФБІ у готелі Віста Інтернешенел кілька блоків на північний схід від Білого Дому з доказами про вживання та посидання кокаїну. Арешт М. Беррі на день попередив засудження його старого приятеля Чарльза Луїса, який був звинувачений в торгівлі наркотиками. Ще минулої осені Ч. Луїс проголосив у суді причетність посадики М. Беррі до наркотиків, але тоді посадики вдалося викрити. ФБІ, яке працює в цій справі разом із відділом внутрішніх справ департаменту поліції, цього разу мають вагомі докази проти М.Беррі.

СЕКРЕТАР ОХОРОНИ здоров'я д-р Луїс Салліван вперше за десять років на найвищій посаді гостро засудив компанію виробництва сигарет Ер Джей Ренолдс за популяризацію нових сигарет, спеціально для негрів, „Аптан“. Крім надзвичайно гострої критики, спрямованої на компанію д-р Л.Салліван, який сам є негром, рішуче виступив проти куріння, яке загрожує здоров'ю, особливо негритянського населення. „Виробництво сигарет „Аптан“ значить ще більше хвороб і зростання смертності національної меншості, яка без того має найвищу смертність та найбільше хвороб“.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД в Каліфорнії звинуватив трьох програмістів у втручанні до державних компютерів і компютерів телефонічних компаній та в отриманні важливих інформацій з військових компютерів. В обвинувальному акті внесено також звинувачення цих осіб у незаконному проведенні телефонічних послуг з шляху збагачення шляхом підключення до телефонічної комунікації. Ця судова справа над найбільшим нападком так званих „компютерних шахраїв“ підвищує занепокоєння над вразливістю компютеризованої телефонічної системи. Хоча слідство підтвердило, що недовірені фірми ЕЙ-Ті-Ті не мають ніякого відношення до цього саботажу, він демонструє надзвичайну вразливість цілої телефонічної сітки країни.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda (201) 434-0237. UNA (201) 451-2200. Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс).

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНС — \$15.00 річно. Змінити адресу — \$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Конгрес проти Буша у справі Китаю

Після інавгураційної промови Джорджа Буша у січні минулого року американська преса назвала урядованню 41-го з черги американського Президента ерою „простягненої руки“. Республіканський президент обраний у країні більшістю зареєстрованих демократів голосами сорока стейтів, після першого обвинувачування його у загнанні важливих справ та у відсутності лідерських здібностей — здобув собі, після зустрічі з Горбачовим на Мальті і після вигри у Панами величезну популярність. За всіма опитами — понад 75 відсотків американців схвалюють внутрішню і закордонну політику Буша. Обидві палати Конгресу з їх демократичною більшістю затвердили ризикову гру Буша у боротьбі проти панамського диктатора Норієги. Але авторитетні лідери обох партій в обох палатах Конгресу, включно з тими республіканськими діячами, які палко вєсь час підтримували Буша, заявили проти його поведінки супроти суходільного Китаю. Відомо, що Джордж Буш був першим дипломатичним представником ЗСА у Пекіні і що він першорядно зорієнтований у тамтешніх відносинах та в персональному складі китайської партійно-державної верхівки. Він увесь час протиставляв санкціям проти Пекіну після кривавої розправи тамтешнього уряду з демонстрантами, які домагалися демократії. Коли в минулому тижні скасовано там війнятковий стан, що його проголошено після отієї масакри в червні минулого року, Буш дуже тепло привітав цю подію. Але його переконання, що це перший крок на шляху лібералізації режиму — не знайшов прихильного відгуку ані у Конгресі ані в широких колах американського суспільства.

Опозиція закидає Бушеві, що скасування війняткового стану в Китаї є тільки „димовою завісою“, за якою скривається далша диктаторська репресійна поведінка китайських марксистських фанатиків при владі. Вказується на дійсно жалюгідну промову китайського прем'єра, який аргументував припинення війняткового стану заспокоєнням після приборкання „контрреволюції“. Він не мав ні одного слова жалю до приводу переведеної кривавої масакри. Навпаки, стверджував, що партійно-державні власті вчинили добре. Визрно підкреслив, що „не вважаючи на якісь зміни за кордоном“ (виразний натяк на занепад комунізму в Європі) — уряд далі буде триматися своєї політики. Не звільнено нікого з арештованих демонстрантів, не проголошено амнесії навіть для цього китайського подружжя, яке в червні минулого року схоронилося перед переслідуванням до американської амбасаді і дотепер там перебуває, лякаючися арештування. Китайський уряд дотепер не погодився на їхній виїзд до Америки із безпечним переїздом на летовище.

Президент Буш стосує супроти китайських вождів політику вирозуміння і терпеливості. Він був і є проти штовхання Китаю до політичної господарсько-культурної ізоляції. А проте опозиція має сильний і переконливий аргумент: фанатики розуміють вирозумілість і терпеливість як доказ слабості і тому добровільно не підуть на поступки. Коли пекінських ортодоксальних комуністів у Китаї не переконують еволюційні і революційні (Румунія) народні рухи в Європі, то тим паче не переконують їх диктаторські манери американського Президента. У „Нью Йорк Таймс“ була вістка, що події в Європі і в Панами відвернули були увагу Конгресу від далекосхідної проблематики і подій у Китаї, але в найближчих тижнях можна сподіватися дебат у Конгресі над пропозиціями поважних санкцій супроти Китаю. Теперішні настрої у Конгресі і в широких колах суспільства, обуреного президентом Бушем разом із своїми найближчими порадами можуть опинитися в меншості. І це може вдарити по престижі Президента.

Коли всі американська громадська й державна верхівка раз-у-раз говорить про примат людських і громадських прав, то не можна промовчувати потоптання всіх людських і громадських прав у Китаї, з дальшими погрозами репресій супроти десятків тисяч студентів, які студіюють в американських високих школах. Виглядає, що стосуються супроти них далі політику і тактику вирозуміння, терпеливості і дипломатичної діалектики — не матиме успіху. При всьому своєму державницькому хисті, розумі і досвіді, президент Джордж Буш не є непомилний. І мабуть у підході до Китаю помиляється.

Читаючи стенографічний звіт з Другого з'їзду народних депутатів ССР, який був опублікований в московському шоденнику „Известия“, варто звернути увагу на деякі виступи депутатів в Україні. Вже на першій сесії з'їзду, 12-го грудня 1989 року, після виступу президента сесії, президента ССР Михайла Горбачова, в якому він пропонував затвердити склад секретаріату другого з'їзду на чолі з Г.К. Крючковим (першим секретарем Одеського обласного комітету Комуністичної партії України), виступив Н.А. Куценко, народний депутат міста Кременчука, полтавської національної округи, Української ССР. Він виступив проти номінації Крючкова на голову секретаріату з огляду на такий інцидент: Н.А. Куценко був запрошений як гість на минулу сесію Верховної Ради УССР, а вквортці був відворнений з сесії після голосування. Причиною його відворнення було те, що Куценко прибув на сесію зі значком, який не є визначний Верховною Радою України (це був синьо-жовтий прапорець, якого Куценко приніс на свою краватку поруч офіційного державного прапора). Попереднього дня, перед голосуванням Г. Крючкова прилюдно пробував зірвати цей значок з краватки Куценка. Цим він публічно образив народного депутата. Тому, що Верховна Рада УССР не засудила цього вчинку на своїх сесіях, Куценко вимагав, щоб цей вчинок був засуджений Дру-

Степан Яворський

УКРАЇНСЬКІ ДЕПУТАТИ НА ДРУГОМУ З'ЇЗДІ

гим з'їздом народних депутатів. Він також вимагав, щоб Крючков перепрошив за свій вчинок, бо, образуючи Куценка, Крючков образив півтора мільйона виборців Полтавщини.

Предсідник Горбачов попросив представників з України висвітлити цю справу, тому, що такого прецеденту дотепер на з'їзді не було. Голова Президії Верховної Ради УССР, Валентина С. Шевченко, поспішила з висноженням, заявляючи, що депутат Куценко прибув на сесію Верховної Ради УССР зі значком, який символізує не той український прапорець, який є визначний і затверджений конституцією УССР, а той, який символізує український націоналістичний рух. В. Шевченко сказала, що, хоч вона не була свідком інциденту зі значком Куценка, всі депутати Верховної Ради УССР були свідками того, як один з робітників з Харкова, товариш Попов, виступив з тією справою на сесії і запропонував, щоб товариш Куценко або зняв той значок, який він носить поруч червоного прапора Советського Союзу, або опустив залу. В. Шевченко сказала, що всі 650 депутатів Верховної Ради проголосували за тим, щоб товариш Куценко опустив залу, в якій відбувалася сесія.

Після виступу В. Шевченко виступив народний депутат зі Львова Ростислав

Братунь, кажучи, що В. Шевченко помилилася, називаючи синьо-жовті кольори націоналістичними. Це є українські історичні національні кольори, сказав Р. Братунь, і ми не можемо відмовлятися від своєї історії.

Предсідник з'їзду збільшив вирішення цієї проблеми депутатам з України.

Під час п'ятої сесії, 15-го грудня 1989 року, президент Академії Наук Української ССР Борис Е. Патон виступив з критикою будівництва нових атомних електростанцій та побільшення тяжкої індустрії на території України. Він сказав: „Відносно України, де мало місце чорнобильська трагедія, належить брати до уваги, що Україна, з огляду на свої природно-кліматичні умови, є злібна дати значно більшу продукцію при розвитку інтенсивного землекористування, ніж при дельтовитому розміщенні на її плодородних землях могутніх промислових і енергетичних комплексів. Це є в інтересі нашого єдиного народно-господарського комплексу“.

На 11-й сесії 19-го грудня 1989 року виступила А.А. Ярошинська, народний депутат з Житомира. Вона поставила критично до звіту уряду ССР, в якому уряд твердить, що положення нашої економіки є складне. На її думку, як і на думку цілого світу, в Совет-

ському Союзі є дійсна криза. І то не лише криза економіки, але й криза ідеології в масштабах всієї соціалістичної системи.

Далі А. Ярошинська апелювала до з'їзду, щоб він проголосив над єдиною пропозицією, внесенною депутатами України і Білорусії, і яка не була досі розглянена. Ця пропозиція вимагає щоб створили одну, загальнодержавну програму ліквідації наслідків катастрофи на Чорнобильській атомній електростанції. Чому загальнодержавну, питає депутат Ярошинська? Тому, відповідає вона, що це не є трагедія Білорусії, ні трагедія України, а це загальна трагедія цілої держави. „Невидимо для очей, ця трагедія поширюється з проектом, з людьми, на колесах транспорту по цілій країні, міняючи форму нашої крові“.

„В московській гематологічній клініці сьогодні, чотири роки після трагедії, можна бачити немовлят з України і Білорусії, які вмирають. Вмирають не тому, що лікарі не можуть їм допомогти, а тому що в тих дітей немає відповідних харчів, потрібних ліків, одноразових шприців і тому, що шпиталі є переповнені. Уявіть собі, що діти вмирають на очах інших дітей. Я і інші депутати з України і Білорусії отримали багато телеграм на цю тему. Я знаю, що наш бюджет обмежений, що грошей немає. Але я апелюю до уряду: залишити людей закладниками аварії на чорнобиль-

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Баргура

ВІДГОМІН МИНУЛИХ ПЕРЕЖИВАНЬ

Іванна Зельська, „Відгомін — Спогади“, Торонто, 1989, стор. 140. Обкладинка Дарії Даревич.

Передо мною лежить невелика 140-сторінкова книжка спогадів педагога, громадського діяча, письменника, Іванни Зельської. Спогади авторки охоплюють часи її раннього дитинства аж по сьогоднішній день.

У першій частині „Очима дитини й учениці“, що складається з кількох підрозділів, авторка описує події, коли відбулася в такій період дитинства, що її пам'ять могла закарбувати сцени, які ділилися в час Листопадового зриву у Львові, де їй довелося пережити жахіття боїв за столичний город західних українських земель.

Авторка має здібність перенестися в ментальність малої дитини й тому ці спогади вражають наївністю й невідбруною ширістю. У дальших підрозділах авторка переходить у період навчання в середній школі. Тут уже, як учениця вчительської семінарії СС Василянок у Львові, вона більш критично й ділово сприймає шкільне життя й події, які відбуваються поза мурами школи й інтернату. З цього розділу читач довідується про перешкоди заснувати школу, про організацію процесу навчання й виховання про матеріальні труднощі опіки над сиротами, про опіку над шко-

лою й над сиротинцем Служби Божого Митрополита Андрея.

Другий розділ „Стежка життя“ — на Волині й поза нею — переносить читача в період учительської праці авторки у цій частині західноукраїнських земель, що належали до царської Росії, а за польської окупації опинилися в ізоляції під Галичини й були під юридичною юрисдикцією Генриха Юзефовича, який у співпраці з місцевими українськими діячами вів політику співпраці з польським урядом.

Цей розділ зацікавив мене зокрема, бо авторка працювала в цих самих околицях „волинської тихої сторони“, в якій і мені довелося проживати кілька років, бо там працював у адміністративному секторі мій батько та вчительювали дві мої сестри. Мушу ствердити, що спостереження й висновки авторки покриваються з моїми власними. Я навіть знав особисто шкільного інспектора Стефаняка, якого, здається неслухно, авторка вважала поляком з корінної Польщі, бо його прізвище вказує на українське походження, а його прихильне ставлення до вчителів-українців і знання української мови могли свідчити, що він українського роду і, хоч походив із корін-

ної Польщі, то міг би бути сином емігрантів УНР.

Авторка показала, що своїм педагогічно-дидактичним знанням та досвідом і громадською настановою можна багато корисного зробити навіть за дуже несприятливих умов.

У продовженні цього розділу авторка пише про переїзд на працю до Влоцлавки, де вчителював її чоловік у школі для недорозвинених, де й застала подружжя німецько-польської війни. Тут мова про поворот до Галичини, виходу Другої світової війни, втечу на Захід, перебування в таборі безвітчанників у Регенсбурзі, арешті виїзду до Канади.

Цього періоду життя авторка присвятила третю частину своїх спогадів п.з. „В Канаді“. Ця частина вказує на деяку втому авторки. Ця втомта не є ані фізична, ані духовно-творчого порядку. Вона зумовлена відсутністю перспективи, яка дала б змогу критично оцінити події, відістати мало-важне від сутнього. Авторка була цього свідомо й тому в підзаголовку третього розділу поставила „Фрагменти“. Було фізично й композиційно неможливо у такій невеликій розміром розділі убити велетенську масу матеріалу — події, переживання, обставини, життєві зміни, успіхи й невдачі. Проте цей фрагментарний розділ має свою фактажну вартість.

Коли читач візьме книжку І. Зельської в руки, то зі заголовку й віньєти (робо-

(Закінчення на стор. 3)

В. Сірсський

Висилаймо книжки українцям у Біробіджані!

У „Літературній Україні“ з 14-го грудня 1989 року появилася стаття Станіслава Тельнюка „Часточка цілого: українські серія по світах“ у котрій, не без три-воги, описано життя й проблеми наших братів у Біробіджані. Згадує С. Тельнюк про село Комишинку, де „організувався 16 літ тому музично-фольклорний колектив „Комишинка“, що прославився нині на весь Хабаровський край своїм виконанням українських народних пісень, хореографічними сценками“...

„Що сказати? Хвилююче! І завваже — без жодної допомоги з Києва! А що цікаве для нас: „Комишинка“ народилася в часі, коли, по-новим ходом почалося формування „злиття націй“, а точніше — русифікація“. І з гордістю пише Тельнюк: „І от на тлі суцільного нищення, плондрвання, розтоптування — за всім тисяч верстов від України створюється отакий колектив!... Треба було мати і сміливість, і незнищення почуття національного духу, і багато чого ще — підсвідомого, навіть непомітного“.

А про українську мову О. Тельнюк згадує: „Знають українську мову і в Біробіджані. Українською мовою з залу допитувалися про Рух (і туди отакені відлучня долетіли!), я відповів і так, і так, а коли почув запитання провокаційне, то, забувши, де я перебуваю, відповів — і досить різко та різко — українською мовою. І виявилось, що весь зал зрозумів, про що я казав, і дружинні оплесками підтримав програму Народного Руху України за Перебудову“.

Згадав у своїй статті С. Тельнюк і про цікаву для читача статистику: „В одному з видань, що вийшли за кордоном, оповідається про наряд у Москві 9-го — 12-го червня 1923 року. Виступав там М.О. Скрипник і казав ось про що: в РРФСР живе понад сім мільйонів українців (у Сибірі 1,202,000 на Кубані — 2,273,000, на Поволжі, у Самарській, Курській, Воронежській та інших губерніях — 2,786,000, у Киргизській та Татарській республіках — 654,000). Разом, — підсумовував ще 66 літ тому Скрипник, — понад сім мільйонів... Як же їх обслуговують культурно? — запитував він — і відповів: останніми роками на всю Російську Федерацію видано тільки дві

Із цитованого повище зрозуміє кожний, у якій колоніальній безодні опинилися наші кровні брати в межах „братньої“ російської республіки. І саме тому росіянка Ніна Петрівна Брідова звертається до С. Тельнюка з просьбою: „...надішліть нам... букварі, азбуку українську, оскільки це дуже потрібне для дітей із сіл, де живуть українці. Ми хочемо разом з органами народної освіти організувати вивчення у школах української мови, на перших порах, можливо, факультативно, а потім і в розкладі, в початковій школі“.

На мою думку, всі ми, поза межами нашої батьківщини, повинні б допомогти нашим братам у Біробіджані. Згадавши повище книжки чи шкільні підручники можна вислати на адреси: 682200 Хабаровський край, ЕАО, Біробіджан, Проспект 60-річчя СРСР, 11, кв. 151 Брідовій Ніні Петрівні.

„МЕДИЧНИЙ ЖУРНАЛ Нової Англії“ надрукував сумні дані статистики, порівнюючи тривалість життя чоловіків у Бангладеші, країні в Азії, та Гарлемі, ділянці Нью Йорку. 55 відсотків чоловіків у Бангладеші доживає віку 65 років, а в Гарлемі — всього 40 відсотків. Журнал, один з найавторитетніших медичних видань у світі, повідомив, що в Гарлемі впродовж трьох років, від 1979 до 1981 включно, померло 6,415 осіб. В середній американській громаді таких самих розмірів, заселених білими, за ці роки вмерло 3,994 особи. Причину високої смертності в Гарлемі та інших негритянських гетто особливо серед чоловіків, пояснює науковий співробітник Колумбійського університету Енн Бранзвик в книзі про життя молодих негрів: „В негритянських гетто є більше шансів бути застреленим, померти від вищої дози наркотиків або від алкоголізму“. Крім того, смертність від АІДС у негритянських гетто набагато вища.

Мирослав Прокоп

НА ПОРОЗІ НОВОГО ДЕСЯТИЛІТТЯ

I.

Немає сумніву, що минулий, 1989 рік увійде в історію як рік грандіозних революційних потрясень і перемін у суспільстві майже всієї Європи. „Солідарність“ в Польщі і резигнація польських комуністів з монополією влади, провал комуністичної диктатури в Східній Німеччині і Чехо-Словаччині, готовість болгарських комуністів співпрацювати з іншими політичними партіями, знищення берлінського муру, перемога демократичної революції у Румунії, рішення литовської компартії відділитися від КПРС і вимага вивести Литву з Советського Союзу, подібні явища в інших балтійських республіках, у Грузії та Вірменії, також в Молдавії, врешті, зрушення політичної думки і народження організованих структур громадської дії в Україні — все це явища великого емансипаційного процесу поневолення Кремлем народів, їхньої боротьби за право володіти собою.

Про що говорять ці події?

Перше — це велика перемога ідей національної і особистої свободи, ідей політичної і соціальної демократії над системами тоталітарних диктатур. Такого розвитку подій у світі не передбачували. Ще зовсім недавно появлялися на Заході праці, яких автори доказували незрушиму стабільність советської системи і безперспективність відосередити сил, зокрема боротьби неросійських народів ССР. Такі прогнози йшли в унісон із запевненнями кремлівських вождів про непорушність імперії, про справедливе розв'язання національного питання „раз і назавжди“. Це була візія цинтарного спокою, яку, до речі підтримували деякі державні діячі

західних демократій. Життя жорстоко посміялося над такими прогнозами.

Подруге, всі названі події і процеси є результатом і показником тотального краху комунізму як доктрини і ідеологічного та практично-політичного відношення. Протягом довгих десятиліть визнаючи цієї ідеології проповідували докорінну перебудову суспільно-політичного і економічного життя народів, яка забезпечила б повноту їх матеріального і духовного добробуту, ліквідувала б експлуатацію людини людиною, усунула б міжнародні конфлікти. На ділі, носії тих химерних доктрин привели народи до економічної катастрофи, до ув'язнення вільної думки в касарняному уніформізмі, до духовного здиравання, до поглиблення міжнародної ворожнечі.

У самому Советському Союзі та доктрина поєдналася з традиційними рисами російської автократії, шовінізму і месіанізму і це, у свою чергу, привело до ще більшої депривації та принесло не тільки неросійським народам криваві жертви, але також великі шкоди самим росіянам. Так на очах світу компрометувалася комуністична доктрина, яку недавно ще пропонували всім народам світу як модель для наслідування. Нічого дивного, що після десятиріч років трагічних експериментів, народні маси побачили, що король голий, і тисячі виходять на вулиці валити кумирів.

Ми, як українці, можемо гордитися тим, що ще під час Другої світової війни діячі українського визвольного підпілля розкривали такий розклад панівної в советській імперії тоталітарної диктатури і вказували на це в Постановові III Великого Надзвичайного Збору ОУН у 1943 році, в політичній декларації УПА, в платформі УГВР та в писаннях П. Полтави, О. Горного, У. Кужуля, Д. Майського та інших, які таврували рабовласницьку систему наслідства в ССР. Його класу партійний вельмож та закладали народні маси до самооборони.

Третью рисою сучасних подій і процесів у Східній Європі і в самому Советському Союзі — є вихід на сцену

народних мас, як чинника, що творить події історичного значення. Під впливом стихійного і частково організованого тиску мас, влада Східної Німеччини рішила ламати мур в Берліні. Під тиском мас комуністичні керівники Мадярщини погодилися на політично-партійний плюралізм. У результаті тривалих демонстрацій в Празі та в інших містах Чехо-Словаччини комуністичні керівники мусьлі дати владу з опозицією. Тільки завдяки здвигові народних мас в Румунії стала можлива перемога демократичної революції. Вирішальний вплив на політику балтійських компартій мають народні маси тих народів. В результаті зрушення громадської думки і народження емігрантської політичної активізації в Україні прийшло до багатотисячних маніфестацій, що чинили і чинять великий тиск на місцеву бюрократію. Без такого тиску органи влади у УССР ніколи були б не погодилися на з'їзд Народного Руху України за Перебудову.

Врешті, треба сказати, що те, що тепер проходить в советській імперії, є безпосередньо спричинене еволюцією в її верхах. Очевидно, що рухи за свободу, за вільну людину, за державну незалежність є безперечно наскрізь органічним явищем, що породжене природними прагненнями тих, хто хоче свободи, але каталізатором тих рухів на теперішньому етапі став Горбачов і його реформи. Ясно, що він і його співробітники не плянуть валити імперію, навпаки, вони робитимуть усе щоб її зберегли. Але, вирішивши, що плян рятівництва економіки країни, від катастрофи і для забезпечення співпраці зі Заходом треба йти на реформи, Горбачов мусів погодитися на зменшення контролю над народами Східної Європи і на часткову уступку народам ССР. Притому, не треба забувати, що також при перемозі демократичних сил у Східній Німеччині, Чехо-Словаччині, Польщі чи Мадярщині, основні важелі влади, себто військо і поліція ще далі залишалися під контролею людей старого режиму і це дає Москві можливість контролю чи хоча б серйозного впливу і тиску.

Продовження буде.

Клівленд прилучився до акції збірки мила

Просимо мешканців Клівленда і околиць дарувати мило для висилки в Україну, в першу чергу в околиці Донбасу, де шахтарі навіть не мають чим помитися. Станьмо їм в пригоді, як висловився Микола Горбаль і другі, що конкретно допомогти такої необхідної потреби можна скоріше з'єднати собі „ум і серця“ робітництва Донеччини, чим великими політичними кличами.

В Клівленді намічені та-

кі збірні пункти: від 22-го до 27-го січня можна здати мило в Кредітвіці „Самопоміч“, 6108 Стейт Рд. Парма, Огайо; в неділю, 28-го січня, у всіх українських церквах (обох віровизнань) після кожної Богослужби.

Збіркою займаються члени 12-го Відділу СУА у співпраці з церковними параміями і громадськістю. Якщо потрібні додаткові інформації, можна телефонувати на число (216) 526-6863.

Храмовий празник церкви св. Димитрія у Бразилії

В неділю, 12-го листопада 1989 року українська автокефальна православна церква св. Димитрія в Куритибі відсвяткувала храмовий празник. Церква була вщерть вповнена вірними обох православних церков із Куритиби — св. Димитрія та св. Михайла. На цьому святі був присутній Петро Кітаский з Америки.

В 10 год. о. Єремія Ференц, який недавно висвячений на священника, відправив Св. Літургію і сказав гарну проповідь. Співав церковний хор під вмілим диригуванням Василя Чмиря. Після відправи всі присутні пішли до парафіяльного залу на святочний обід, який приготував Сестринство. Щоб звеличити це свято,

Петро Кітаский — талановитий бандурист, виступив зі співом та грою на бандурі. Це перший раз ми мали нагоду зіграти в нашій парафії члена славної Капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка з Америки. П. Кітаский коротко розповів про зміст виконаних ним пісень та заспівав декілька пісень: козацьких дум та стрілецьких пісень, лунали чарівні звуки бандури та пригадували наше минуле.

Церква УАПЦ св. Димитрія в Куритибі є цікавою перлиною української церковної архітектури. В церкві є прегарні ікони та дерев'яний іконостас.

Корнелій Шмук

До побачення, Америку!

(Прощальне звернення Миколи Горбала)

М. Горбаль виступає у Вашингтоні під час святкування 175-ліття Т. Шевченка біля пам'ятника Кобзареві.

Коли кінчається свято, тим паче велике свято, то завжди трохи сумно.

Мої відвідини Америки — це суцільне велике свято. На прощання кидаю в океан американського узбережжя монету, бо за народними прикметами це буде заперкою того, що ще сюди завітаю (так хочеться вірити, що більше ніколи не буде осоружних Залізних залон).

Закінчилося сповнене приємних вражень мистецтвостановлення на цьому далекому від України континенті, який ще з дитинства зоряно вбивав волю, достатками, добротами і чеснотами.

Вдячний долі, що побував у країні героїв Марка Твена і Джека Лондона, бачив простори, які оспівали Вітман і Фокнер. А найпам'ятніше — бачив Америку українців, країну, до якої вони втікали від нещастя й злиднів, а зараз живуть у розкішних будинках із власними автоматами. Бачив країну, в якій українці побудували свої величні храми і школи. Це зворушувало й засмучувало водночас: „Боже, такі величні українські церкви, такі чудові українські школи, але... не на Україні“.

Ти прекрасна, Америку, але де ж там Україна, вона чекає.

До побачення! Користуюся нагодою подякувати за гостинність усім українцям, які широким серцем приймали мене з дружиною в своїх оселях — у Нью-Джерсі й Вашингтоні, в Нью-Йорку й на Флориді, у Бавнд Бруку й Дітроїті, в Клівленді й Чикаго. Дякую вам, дорогі мої країни!

Дуже приємними були для мене зустрічі з українськими громадами. Відкриті та щирі, вони залишають відчуття приналежності до великого роду українського, до великої, морально чистої сім'ї, готової прийти одне одному на поміч, щоб відбудувати свою занедбану оселю, виполотити занежаний лан та засіяти його добрим зерном.

Поможи нам, Боже! Дорогі мої країни в Америці, я щасливий, що ви не забули України, вірите їй і любите її. Ваші щедри пожертви на підтримку національного відродження нашої батьківщини — яскраве свідчення тому. Я не маю змоги назвати тут поіменно всіх жертводавців, але добрі діла забуває Бог. Тож благодать Божа на нас, люди добрі!

Як представник Української Гельсінкської Спільноти, я особливо вдячний ініціаторам створення в ЗСА комітетів Сприяння УГС, зокре-

ма Зені Бігун і її приятелів в Чикаго, Орестові Дзюбинському (Комітет Сприяння УГС, Голлівуд), Мирі Стефанюк Віри Андрушків, Євгені Скіпакевич (Комітет Сприяння УГС у Дітроїті та околицях), Галині Король (Група Сприяння УГС у Норт-Порт та околицях, Флориди), д-рові А. Лисому та Ф. Гайовому (Група Сприяння УГС, Міннеаполіс), Іванові Являкові та Олександрові Клецові (Комітет Сприяння УГС у Бавнд Бруку); о. Іванові Тиливському та Василю Ліщинському (Комітет Сприяння УГС у Клівленді та околицях), Ніні Самошій (Група Сприяння УГС у Нью-Йорку), інженерів-хіміків Богданові Бурачинському, що очолює Комітет Сприяння УГС у Нью-Джерсі та особисто жертвував на потреби УГС 3,500 дол. Так само вдячний ініціаторам створення Комітету Сприяння УГС у Маямі та в інших місцевостях. Такий комітет створено навіть у далекому Техасі, де українська громада нечисленна і досить розсіяна. Велику роботу провадить там інж. Ігор Кошман, який особисто жертвував для УГС 500 дол.

Хочу висловити подяку і окремим добродушним організаціям, що допомагають Україні, як Пласт, АОЛПУ, ЗУАДК, СУА, „Золотий Хрест“ і багато інших.

Дякую вам, люди добрі! Хочу при цій нагоді нагадати адресу Закордонного Представництва Української Гельсінкської Спільноти: External Representation of the Ukrainian Helsinki Union, P. O. Box 770, Cooper Station, New York, N.Y. 10003.

Єдинимось! Лише спільно, в єднанні ми можемо багато зробити. З добрим настроєм повертаюся в Україну, бо мав незабутні зустрічі зі своїми братами-лекмами і щось глибше-нижче забрало в мою душу. Вперше за 40 років зустрірів тут свою родину: кузину із Віндзору і кузину з Дітроїту. Обіймаю вас! Обіймаю вас, дорогі українці американської землі! До нових зустрічей і хай вони відбуваються вільно по обидва боки океану! Христос Рождається! Славимо його!

Як представник Української Гельсінкської Спільноти, я особливо вдячний ініціаторам створення в ЗСА комітетів Сприяння УГС, зокре-

ма Любов Колєнська ПОТОЙБИЧ РУБІКОНУ Оповідання, новел, НАРИСИ, ДРАМА Мистецтво оформлення Любові Гуцулка Тверда обкладинка Ціна \$15.00 плюс \$2.00 за пересилку. Замовляти SVOBODA BOOK STORE 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Мешканці стейту Нью-Джерсі об'їзують 6% ставкового податку.

Сумна річниця

(До 15-ліття смерті поета Василя Гренджі-Донського)

Здається, було це тільки вчора, як прилетіла вістка з-за океану про смерть поета, мого доброго батька. Гейби вчора я на поспіх збирався летіти до Європи, щоб встигнути на його похорон. Гейби вчора прощалися востаннє з ним, гладила й цілувала його холодне чоло, його руку... Гейби вчора випрошували його разом з родиною до місця вічного спочинку...

Гейби вчора... А то вже 15 років минуло з того часу. Кажуть, час є добрий лікар, гоїть всі відкриті рани. Може й так, та все ж шрам лишається і, як ніж, не торкнеш його, болі відновлюються і знову ллються слюзи.

Ніжно гладжу два засохлі гвоздики з великого вітка, які привезла зі собою 15 років тому. Вони ще все червоні, хоч кольор їхній потемнів, немов засохла крива... Стає перед очима свіжо виспана могила, накрита вінками і букетами квітів... заплакана мама, брат, зажурені друзі.

Бачу могилу в кілька років пізніше — вже з пам'ятником, на ньому вириті слова:

Люблю тебе, мій Рідний Краю,
Мов до матері я горюю.
Ридати ти — і я ридати,
Сміється ти — і я сміюсь...

Поставила родина йому цей пам'ятник в 1970-их роках. Але багато цінніший пам'ятник поставила йому українська громада в дяс-

порі у 1980-их роках, підтримавши морально й матеріально ініціативу чільних видань друзів поета, які задумали видати його твори. Ті твори видаються вже майже десять років і дають світові знати про те, якою великою людиною був той, якого я маю честь називати батьком.

Був час, коли його ім'я було призабутим — старшому поколінню не дозволялось його знати (а може десь його й не бажали знати), а молодше не мало як про нього довідатися. Сьогодні однак його ім'я починають собі і вдома пригадувати і віддавати йому належну пошану.

І якраз в 15-ту річницю його смерті приходить сродні вістка, що рідне село біля Волове (Міжгір'я) вже має вулицю його імені. Земляки рідного села, шануючи його заслуги, поставили йому про те, щоб назвати районове Товариство Української Мови його іменем.

Глибокою вдячністю, наповняється моє серце до всіх моїх земляків тут, на поселенні, і вдома, на Закарпатті, за те, що вони не тільки не забувають про нього, але ще й стараються про те, щоб його ім'я жило вічно. Рана, відкрита спогадами, здається, менше болить на думку широго і теплого ставлення моїх земляків. І хоч очі повні сліз, зі задоволення і вдячності сидіти усмішка на сумі обличчя.

Зірка Гренджі-Донська

Відгомін...

(Закінчення зі стор. 2)

ти Дарі Даревич не зможе вимірювати, про що в книжці йдеться, бо „відгомін“ може мати різні причини й джерела. Читач відразу зайнятий і ставити питання — відгомін чого? Але вже з заголовку першої частини „У Львові — очима дитини й учениці“ довідується, що це мемуаристика.

Книжка прикрашена кількома світлинами зі шкільного життя, при чому кожна учасниця групової світлин ідентифікована, що рідко в нас буває. Крім того є портрет Слуги Божого Митрополита Андрея, портрет ав-

торки з чоловіком, кілька менших фото зі шкільного життя в Канаді.

Вінєта — стилізована пташка на гілці — вдало віддає характер написаного.

Книжка закінчує розділ „Гри на веселі“, який органічно і композиційно не пов'язаний із цілістю. Спогади І. Зельської скористали б, коли б перейшли редакційне й мовне втручання. Зокрема в кількох місцях порушена естетика вислову й треба було ці моменти пропустити або вжити евфемизми.

Книжку ціною 10 дол можна придбати в авторки: Iwanna Zelska, 1625 Bloor St. E., apt. 918, Mississauga, Ont. L4X 1S3, Canada.

КАЗУМІ ТАІРІ, КЕРІВНИК малочисельної скрайно-націоналістичної групи, намагався вбити посадника японського міста Нагасакі за те, що той піддав гострій критиці покійного імператора Гірогіто, порвавши тим самим з традицією „недоторковості“ і безмежної пошани до імператорського двору. Посадник Гітоші Мотушіма у критичному стані був доставлений до шпиталю і перейшов операцію. Його стан вважається критичним, але небезпеки для втрати життя немає.

Ділимось сумною вісткою з Громадянством, що 16-го січня 1990 р. відійшов у Вічність, передчасно і несподівано наш Дорогий Колега зі студій в Еспанії

бл. п. д-р мед.

АНДРІЙ ІВАСІВКА

ПАНАХИДА — четвер, 18-го січня 1990 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Conroy при 21 E. 2nd St. С. Бавнд Брук, Н. Дж.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — субота, 20-го січня 1990 р. о год. 9-й рані в Церкві-Пам'ятнику в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., а після на українській православній цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечалений Родина складаємо наші найщиріші співчуття.

Товариші зі Студій в Еспанії

Ділимось сумною вісткою, що 4-го січня 1990 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п. мгр

Ірена Пеленська-Пасіка

з де Чечіль Винницьких

письменниця, педагог, редактор, суспільна діячка.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 8-го січня 1990 р. в церкві Непорочного Зачаття в Дітроїті, Миш.

Залишені в смутку:

донька — ЛАДА ПРОКОП із синами МАРКОМ, РОМАНОМ, ПАВЛОМ
сестра — ТЕОДОРА ДОБРЯНСЬКА зі сном АНДРІЕМ з дружиною СТЕФІОЮ
і дітьми та донькою ДЗВІНКОЮ в Естонії з Родиною
брат — АНТІН ВИННИЦЬКИЙ з дружиною МАРІЄЮ та дітьми ЛАРОЮ, ВІКТОРОМ і СОФІЄЮ
братівці — КАТРУСЯ КАТОН з Родиною та близька і дальша Родина в Україні, Канаді й Америці

У глибокому смутку ділимось вісткою, що 6-го січня 1990 р. на 69-му році життя, по довгій та важкій недугі, упокоїлася в Бозі наша Найдорожча ДРУЖИНА, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п. д-р мед.

Марія Володимира Коропецька-Кінг

народжена в Станіславові
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 15-го січня 1990 р. в заведенні Гюмістон, Кергонксон, Н. Я., а після на місцевій цвинтарі.

Опечалений горем:

муж — ПІТЕР
брати —
ІВАН з дружиною НАТАЛКОЮ, дітьми РОМАНОМ з дружиною ВОЛОДИМИРОЮ та СОФІЄЮ з мужем БОГДАНОМ ПАЗУНЬКОМ та синами РОМАНОМ та ОРЕСТОМ
МИКОЛА з дружиною ОКСАНОЮ, дітьми МАРКОМ з дружиною АНДРЕЄЮ, АНДРІЕМ з дружиною ТАМАРОЮ, ТАМЕО та УЛЯНОЮ
РОМАН з дружиною ЛЕСЕЮ, дочками НАТАЛКОЮ з мужем ОЛЕГОМ КОМАРНІЦЬКИМ та дочкою СОФІЄЮ та ОКСАНОЮ
Родина в Україні, Чехо-Словаччині та Польщі

СОВЕТСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ Ніколай Червов, виступаючи на переговорах про зменшення зброї і війська, не скривав свого побоювання, що події в Східній Європі і зміна урядів в багатьох державах можуть некорисно відбитися на функціональності Варшавського Пакту. Якщо у східно-європейських країнах наступлять далекойдучі переміни і уряди стануть демократичними, то політична консультативна Рада Варшавського Пакту втратить свій вплив і роллю керівного органу і її (раду) правдоподібно треба буде розв'язати.

ПОЛЬСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ агентство ПАП повідомило, що теперішній уряд, в якому, як відомо, домінують некоммуністи, покликав до життя фонд допомоги тим робітникам, які можуть в майбутньому втратити працю з огляду на економічні реформи, які незабаром ввійдуть в життя. У повідомленні агентства не говориться про те, скільки приблизно тисяч робітників втратять працю, але польські економісти та західні економічні спостерігачі кажуть, що це число коливатиметься між 500,000 і трічотири мільйони.

КАРПАТСЬКИЙ СОЮЗ, Об'єднання Закарпатських Українців при співпраці з ОБ'ЄДНАНИМ КОМІТЕТОМ Українсько-Американських Організацій м. Нью-Йорку — влаштовують —

ПАНЕЛЬ ДИСКУСІЇ

в справі можливостей допомоги Україні в неділю, 4-го лютого 1990 р. о год. 1:30 по пол. в залі Дому ООЧСУ, 136 Друга Авеню, Нью-Йорк, Н. Я.

В програмі беруть участь: Д-р Тарас Гунчак — Установчий З'їзд і Програма Народного Руху

Ред. Володимир Левенець — Політичний аспект боротьби в Україні

Д-р Аскольд Лозинський — До питання незалежності Мгр Ігор Діабога — Модератор

Кава з солодким перед початком програми. Після доповіді, запити і вимина думок. Додаток призначений на Фонд Допомоги ім. Івана Шпон-та-Залізняка, Командира УПА.

Просимо все Українське Громадянство до участі. Вступ — \$5.00 даток. КОМІТЕТ

Ділимось жалібною вісткою, що дня 10-го січня 1990 року помер після тяжкої недуги на 81-му році життя

бл. п.

ЮРІЙ КОСАЧ

ПОХОРОН відбувся в суботу, дня 13-го січня 1990 року з української православної церкви св. Вознесіння в Кліфтоні, Н. Дж. на українській православній цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В болю і скорботі:

син — ЮРІЙ, мол. з матиою МАРІЯНОЮ КОСАЧ-КРИЧЕВСЬКОЮ

ЄВГЕН

Співчуваємо у великому горю вдові Покійного, Євгені Миколаївні Косач.

Президія Головного Комітету Підгаєччан

ділиться із земляками сумною вісткою, що дня 17-го січня 1990 р. в Дітроїті, Миш. відійшов у Божу Вічність

бл. п.

ВАСИЛЬ ПАПІЖ

нар. у 1919 р. в Підгайцях, на Тернопільщині.

Покійний був Екзекутивним Директором Головного Комітету Підгаєччан, редактором „Мандриків земляни Підгаєччини“ і „Слово Підгаєччан“, співредактором збірника „Підгаєцька Земля“, секретарем УПСО, головою 175-го Відділу УНС, довірготним секретарем і пресовим Референтом УККА і УАКР.

У всі свої багатогранні діяльності Покійний змагав до громадської єдності.

Висловлюємо отрим наші глибокі співчуття Дружині Покійного Галині і Родині.

За ПРЕЗИДІЮ ГКП:

ВАСИЛЬ КОЛОДЧИН, голова

ЗЕНОВІЙ СТЕПЬМАХ, секретар

У неділю, 10-го грудня, відбулася у Філадельфії старанням Східноєвропейського Дослідного Інституту ім. В. Липинського, у його ж приміщенні, зустріч громадянства з п'ятьма науковцями з України, що відбулися саме конференцію з УНІГУ на тему розвитку української критичної і естетичної думки в другій половині XIX століття.

Проф. д-р Ярослав Пеленський, президент Інституту ім. В. Липинського, представив науковців з Києва і запропонував програму. Першим доповідав академік Віталій Русанівський, директор Інституту мовознавства АН УРСР, президент Міжнародної асоціації українців. Головними темами його праць є дослідження дієслова, питання семантики та джерела східнослов'янських мов. Темою його було: „Актуальні проблеми української мови і культури”. Прелегент зробив огляд мовної ситуації в різних країнах світу, де живається різноманітними мовами: Швейцарії, Індії, де живаються мови на паритетних основах, Бельгії, африканських країн та інших. В Україні особлива ситуація: головною мовою населення є українська мова, хоча на території України проживає сто різних національностей із своїми мовами. Другою щодо вжитку мовою є російська мова, яка має повне коло функцій в Україні. При таких умовах українська мова втрачає свої позиції, має

ЗУСТРІЧ З НАУКОВЦЯМИ З УКРАЇНИ

обмежені функції. Багато є вже українців, які подають російську мову як рідну, хоча це виступає головно в східній і південній областях України. Гомогенне населення є в Західній Україні, в Галичині головно; це є 97% українців. Є регіони з мішаним українсько-російським населенням, наприклад, в Добіс — 50% на 50%. В Криму українське населення в меншості, в більшості там було татарське населення; після виселення його за сталінського режиму, росіяни там стали переважати. Причини такого стану в тих регіонах історичні. В кінці XVII ст. царя Катерина II роздавала південно-східні терени на власність своїм фаворитам, після переможних воєн з Туреччиною. Крім того, коли в кінці XVII ст. відкрили поклади корисних копалин на території сучасного Добісу, переселено туди багато людей з Росії. Тому цей саме регіон тепер „неперспективний” щодо переходу на державну українську мову. Так само Луганщина, Херсонщина, Крим. Неможливо людей примусити говорити українською мовою. Тут повинен пройти певний психологічний процес, повинно пробудитися відчуття причетності до української культури даного населення. В сучасному стані, в момент, коли

українська мова стає державною, її функції можуть бути знижені, наприклад, в середині 1970-х років було лише 10% українських шкіл в Києві. Цей стан середнього шкільництва головно тому такий, що у школах викладається головно російською мовою, тією мовою написані й підручники і фахова література, що й мотивує людей посилати дітей до російських шкіл. Важливо справно є усунути ту обставину.

Академік Русанівський подав такий розподіл груп населення щодо цього питання:

1. За радикальні зміни — ввести українську мову як найкорисніше;
2. Поміркована група, свідомо того, що наша мова була переслідувана, що треба змінити;
3. Група байдужа до цих справ; їм залежить тільки на добробуті, а не на духовних основах;
4. Група ворожа до української мови як державної.

При обговоренні мовного закону все це брали під увагу, наголошували, однак, на тому, що фактично, хоча й неукраїнці, повинні опанувати українську мову. Останньою — перші дві групи такі перемогли, що віддзеркалює закон. За віднесення української мови як державної голосувало із 500 осіб лише 40. Отож, більш як 90% було за українську мову як державну. Цікаве явище, що голоси неукраїнців були прихильні до української мови як державної, наприклад, представник жидів заявив: „Як ви, українці, виберете собі самобутність, і ми не пропадаємо з вами”. Так виторюється взаємний інтернаціоналізм відомості. Безумовно, до розвитку і поширення українських культурних впливів причиняться Товариство української мови ім. Шевченка і інших об'єднань, що піднесе престиж національних елементів.

Наступним доповідачем був д-р Вячеслав Брюховецький, завідувач відділом теорії літератури Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка, заступник голови Ради національностей Народного Руху України за перебудову. Тематика його праць — питання теорії літератури, функції літературних творів, словесне поле критики. В Брюховецького доповідь на тему „Актуальні проблеми сучасної літератури”.

Тепер відбувається зрушення в українській літературі — інтелектуальне і емоційне. Навіть з-посеред рядів т. зв. „чинівників” по'являється глибше зацікавлення дійсно вартісними художніми творами. Що ж до загального читача, то може послужити приклад, що коли появилася поема Ліни Кестенко „Маруся Чурай” (друге видання), то стотисячний її тираж розійшовся впродовж тридцяти днів.

У літературі сьогодні в центрі уваги — громадське життя. Читачів цікавить заборона раніше літератури: В. Винниченка, М. Хвильовича. Прелегент навізав свою тезу відношення в літературі до шістдесятників — до когорти молодих, що відкинули страх і виявили естетичну сутність у своїй поезії. Згодом прийшли поети-шістдесятники, як Ігор Калинець, Воробйов; розвивав свою діяльність Василь Стус, щоб бути брутально зупиненим на шляху пам'ятного 1972 р. Та згодом, не зважаючи на репресії, такі випростилися й деякі старші письменники — Леонід Первомайський, Василь Мисик. Після більше як 20-тилітнього ув'язнення заговорив був

ПОПРАВКА

У статті „Населення ЗСА і міграція” Андрія Бука („Свобода”, ч. 8 з 13-го січня), сторінка друга, четверта колонка, 10-ий рядок знизу, треба читати: „родина з двох осіб має 38 дол. тиждень прибутків. Червез великий брак мешкань уряд просить ЗСА про 500 міль. дол. допомоги на будівлю мешкань для іммігрантів.” — Ред.

Борис Антоненко-Давидович, який відновив силу духа 1960-их років, відхилив завісу бачення світу. Та після 1970-х років не відродилася громадська лірика, радше появилася напрям герметичної поезії і то у деяких речників її — великої сили експресії, як наприклад, Ігоря Ринарука, у Воробйова, Малковича, Герасимюка.

Третім доповідачем був д-р Олександр Мишанич, доктор філологічних наук, завідувач відділом давньої української літератури Інституту літератури ім. Т. Шевченка АН УРСР. Його основне зацікавлення — творчість XVII — XVIII століть, Григорій Сковорода, а також переклад на сучасну українську мову Іпатівського літопису; це видання він сам редагував. Тема його доповіді: „Сучасна видавнича справа на Україні”.

Українські інтелектуали зосереджені тепер на творах, що довгі десятиліття були заборонені на Україні. Прикладом може бути поява на сторінках українських журналів творів таких поетів, про яких молоде покоління в Україні не чуло, наприклад, стаття про О. Ольжича, про Олену Телігу і її твори, про Євгена Маланюка і його твори з портретом автора. Інші заборонені твори появляються у виданнях „Дніпро”, „Наукова думка”, „Карпати”. Планується видання джерел з історії України („Археографічна комісія”). Саме вийшов „Іпатівський літопис” українською мовою, переклад І. Махновця; вийде три томи збірки про Кирило-Методієвське братство; також праця про реєстр війська запорозького з 1649 р.; будуть перевдані (факсиміле) праці М. Грушевського „Історія України-Руси” та „Історія української літератури”. Вийде Літопис Самійла Величка, на якому оснований свої історичні пізнання Т. Шевченка. Вийдуть й інші козацькі літописи — Грабянки і Самовидця. Буде видана „Історія Русів”. Буде видано 20 томів праць Дмитра Запорожського, головно про Запорожжя. Що до української класики — мало вийти 80 томів, поширено це на 120 томів (в-во „Дніпро”). Буде додано до 50-томника І. Франка ще три томи того, що раніше не пройшло цензури. Вийде 8 томів праць Пантелеймона Куліша, 8 томів Миколи Костомарова, 8 томів Бориса Грінченка, 5 томів Г. на Хоткевича, 10 томів Винниченка, двотомника вийдуть ще вибрані твори П. Куліша, О. Маковця, С. Черкасенка, Б. Лепкого; також О. Туряніського, Ю. Олійського, К. Гриневича, Наталені Королевої, М. Яцкова, Модеста Левинського; повне видання І. Антонича, М. Драг-Хмари, О. Филиповича; збірник „Молоді Музи”, галицької.

Після доповіді відбулася оживлена дискусія. Друга сесія мала дві доповіді. Першим доповідав д-р Павло Федченко, професор і провідний науковий співробітник Інституту літератури ім. Т. Шевченка АН УРСР. Він є співавтором „Історії української літературної критики” та „Історії української літератури”. Темою його було: „Сучасне дослідження діяльності і творчості В. Винниченка на Україні”.

Д-р Федченко займається також студіями М. Драгоманова, що був також проскрибований радянською владою. Останню доповідь мала Тамара Гондурова, молода наукова сила, кандидат наук і науковий співробітник Інституту літератури ім. Т. Шевченка АН УРСР. Вона особливо зацікавлена творчістю Лесі Українки та Івана Франка. Її темою було: „Деякі актуальні питання франкознавства”. Її тезою є дослідження соціологічні та філософські постулати І. Франка.

Після оживленої і цікавої дискусії д-р Пеленський подякував від усіх присутніх доповідачів — гостям з Києва; тоді запрошено всіх до вечери, про яку подбала пані Медуха. Можна ствердити, що це були дві дуже цікаві наснажені сесії, за що учасники дякують президії Інституту ім. В. Липинського, зокрема проф. Я. Пеленському.

Н. Пазуник

Новий священник для Чикагської дієцезії

У неділю, 19 листопада 1989 року, через рукоположення Владики Іннокентія Лотоцького, один із наших парафіан і колишній дякон став новим священником.

Ця подія відбулася в місцевій парафії Успення Пресвятої Богородиці в Омазі, Небраска, в присутності великої родини, парафіан та багато запрошених гостей з Америки і Канади.

Олександр М. Продивус народився 18-го лютого 1957 року в Омазі. Родичі його Олександр і Ярослава Продивус походять із Західної України. Він є четвертий із шістьох їх дітей, до яких зачисляються брати Ярослав, Ігор, Олег і Михайло та сестра Дарія. Всі є жонаті і живуть в Омазі.

Ще в школі він виявив великі здібності до музики, тому продовжував вивчати музику у місцевому університеті, який закінчив з успіхом в 1975 р. Був членом місцевої опери та театру і був вибраний до знаного хору „Норман Любоф”, який об'їздив щорічно 72 міста Америки.

Отець Олександр Продивус

Після учительської праці в місцевій народній школі Олександр М. Продивус отримав „дегрі” з музики в 1981 р. В тому ж році за порадою Владики Іннокентія він почав студіювати

Українські...

(Закінчення зі стор. 2)

ській атомній електростанції — це не гуманно. Без загальнодержавної програми, без допомоги уряду, ми залезнемо стрімчим 90 і цезієм 137!”

На 13-ій сесії 20-го грудня 1989 року Дмитро Павличко, письменник і народний депутат з Івано-Франківської області висунув пропозицію, щоб депутати різних республік, виступаючи на з'їзді, могли вживати рідну мову. Існуючий регламент вимагає, щоб усі депутати вживали виключно російську мову, за винятком тих депутатів, які її не знають. Пропозиція Павличка була піддана голосуванню і за неї голосувало 677 депутатів, а проти цієї — 1,088.

На 14-ій сесії 20-го грудня 1989 року виступив Юрій Шербак, народний депутат з Києва, член комітету Верховної Ради СРСР для справ екології і раціонального використання природних ресурсів. Він був також вибраний членом редакційної комісії для виношення проєкту закону про надання статусу народних депутатів СРСР та інші питання, пов'язані з депутатською діяльністю. Шербак звернувся до депутатів на те, що, з огляду на обмежені часи тривання з'їзду, є важко випрацювати закони, які звели б до купи всі юридичні права і обов'язки народних депутатів на всіх рівнях. Шербак критикував надмірну централізацію теперішньої системи. На його погляд, поодиноким народами і їх депутатами на всіх рівнях належить дати автономію і право рішати свої справи. Він говорив про проблему взаємодії між депутатами і їхніми виборцями. З власного досвіду Шербак знає, що його виборці вимагають закриття Чорнобильської атомної електростанції і припинення будівництва нових блоків АЕС в Україні. Він також свідомий турбот мешканців Закарпаття, які закликають припинити будівлю воєнного об'єкту радіолокаційної станції в районі Мухачева. Шербак знає про турботу мешканців Нікополя, які занепокоєні поширенням виробничого з'їзду.

Виступали, очевидно, теж провідники партії та уряду УРСР Володимир Івашко, Віталій Масол і Валентина Шевченко. В той час як Івашко домагався більшої економічної автономії для республік і республіканського господарського розрахунку, Масол побіжно згадав про потребу дальшого переселення жертв чорнобильської катастрофи. Шевченко, після короткого виступу в справі сільськогосподарського секції став економічної реформи і на цьому пості залишилася аж до закінчення з'їзду.

Вже появилася
книга
A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE
„Тисяча років Християнства на Україні”
(англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (такі, як: костьолів), тверда обкладинка, лікусований папір. Видання Сполученого і Крайового Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988. Балтимор, стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканці стеють Нью Джерсі обов'язку додати до ціни 6% стейвового податку

філософію і теологію в семінарії св. Йосафата в Римі до 1984 року. Від 1984 до 1987 року студіював у місцевих університетах бізнес і теологію, був священником на дяконі. В 1987 р. студіював один рік у Вашингтоні, відтак повернувся до Омазі, де закінчив свої студії в університеті Крейтон і став магістром богослов'я.

В гарну і теплу неділю, 19-го листопада 1989 р. в год. 10-й рано довга процесія на чолі з нашим Владиком Іннокентієм прибула до церкви, де його привітали Марія Лобур від місцевого Сестрицтва та Олександр Продивус від церковного комітету. Діти Недільної школи вручили Владіці книжку рож. Вони вітали місцевого латинського Архiepіскопа Шігана, який брав участь у Св. Літургії і церемонії висвячення нового єрея Олександра.

У Св. Літургії брав участь місцевий парох о. Іван Кротець, о. митрат Маріан Бутринський із Чикаго, о. Володимир Возник із Монстер Індіана та ряд латинських священників із Омазі, Лінкольна та Ст. Джозеф Мізури. Св. Літургію прекрасно співав хор „Криос” з парохії св. Володимира і Ольги з Чикаго.

Бенкет в честь новосвяченого отця Олександра відбувся в одному із великих готелів в Омазі при великій участі гостей.

Промови на бенкеті вголосили Маріяка Войцеховська, голова Комітету Стефан Хмура від парохії Стефанія Боллобаш від молоді, Олександр Продивус в родині, а в кінці промовив Владика Іннокентій Лотоцький. Майстром церемонії був місцевий парох о. Іван Кротець.

О год. 5-й по полудні Владика Іннокентій, митрат М. Бутринський, о. І. Кротець і новосвячений о. Олександр Продивус відправили Молебень похвали до Пресвятої Богородиці у місцевій церкві і після Молебня відбулася гостина в домі Олексі і Ярослави Продивусів.

В понеділок, 20-го листопада, Владика Іннокентій при участі митрата Бутринського, о. Івана Кротця і о. Олександра Продивуса відправив Св. Літургію, після якої на сніданні в церковній залі попрацювали із присутніми та від'їхав до Чикаго.

В неділю, 26-го листопада, новосвячений о. Олександр відправив свою першу Св. Літургію при участі о. Івана, пароха нашої церкви, та латинського священника о. Грумера. Співав місцевий хор парафії Успення Пресвятої Богородиці в Омазі. Загальне прийняття відбулося в церковній залі під зарядом Дарії Блазаска та Марії Шевченко.

О год. 2-й по полудні відбувся родинний обід для всіх запрошених в одному із ресторанів в Омазі. Новосвячений о. Олександр також відправив свої перші Св. Літургії в Лінкольні, Небраска в Ст. Джозеф, Мізури.

Після Нового Року о. Олександр буде працювати при катедрі св. о. Миколая в Чикаго.

Парафіяни

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 28-го СІЧНЯ 1990 р.

Когоєс, Н. Я. Річні збори Б-ва св. Петра і Павла 57-го Відд. зараз по другій Службі Божій в церковній залі. Проситься всіх членів взяти участь. Після зборів буде вибір делегата на 32-гу Конвенцію УНСОюзу. — М. Савків, секр.

П'ЯТНИЦЯ, 2-го ЛЮТОГО 1990 р.

Нью Йорк, Н. Я. Річні збори 204-Відд. ім. Агліа Гончаренка, о год. 6-й веч. в приміщенні „Самомомочі” при 98 Друга Авеню, між 5-ю та 6-ю вул. в Нью Йорку. На порядку наради звіти та вибір урядовців на черговий рік і вибір делегатів на 32-гу Конвенцію УНСОюзу. — М. Шпонтан, предс., М. Запінський, секр.

СУБОТА, 3-го ЛЮТОГО 1990 р.

Дітройт, Мич. Загальні річні збори Б-ва св. Івана Христителя 292-й Відд. о год. 12-й дня в залі Кредитівки „Будучність”, 4641 Мадісон. Після зборів відбуються вибори делегатів на 32-гу Конвенцію УНСОюзу. — Ю. Руб, гол. С. Федик, фін. секр.

**ШКІРНІ
НЕДУГИ
РАК ШКІРИ
ВЕНЕРІЧНІ
ХВОРОБИ
ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ
ВОЛОССЯ
ЗАСТРИКИ COLLAGEN
ПІКУВАННЯ ЗМОРЩОК
JIM
BARAL, M.D.
ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ
ДЕРМАТОЛОГ
Центр американської
дерматології
(212) 247-1700
210 Central Park South
New York, N.Y.
(bet. 5-й & 7-й Ave.)
Medicare приймається
Пациєнтів приймається тільки
за домовленістю
Працюємо також в суботу
Можете знайти нас скоро
в NYNEX Yellow Pages**

YAKKA COMPANY
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нитки ДМЦ
різного роду матеріали для вишивання, канви, книжки з українським зображенням, і т. п. в Арці.

HELP WANTED

ШУКАЄМО ЖІНКУ

до опіки одностороннього хлопця і двох шкільного віку. Мешкання і харч. Платня за домовленістю DARIEN, CT.
Tel.: (203) 656-0615

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ

до односторонньої дитини і легкого домашньої праці. Побажана українська й англійська мови. Тел. на число: (201) 299-8638

РОЗШУКИ

ПОШУКУЮ

БОГДАНА ОЛЕКСІЯ
МАКАРОВИЧА
народжений 1907 р. Меджбізький р-н, с. Молюмочі, Україна. Повідомити на таку адресу: Elsie Skorobach, Rt. 1, Box 386-A, Princess Anne, Md. 21853

SERVICE

UKRAINIAN

TYPEWRITERS
also other languages complete
line of office machines &
equipment
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N.Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОУК, БРОУКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ПУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИЙ

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуговує ЦИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Банд Брук у перенесенням тілних Останків з різних країн світу

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Банд Брук, св. Дука в Гемптонбургу та інших
ВІДОМА СОПІДНА
ФІРМА

Cypress Hills

Monuments
Власник — український
ВОЛОДИМИР
БІЛАНСЬКИЙ.
К. М. КАРДОВИЧ
О. ПОБАЧЕНСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332

Відкрито кожного дня в суботу включно від 9 до 5 по пол. в неділю від 10 до 4 по пол.

На бажання і для виготовлення клієнтів радо заведемо до Вашого дому з проектами і порадами